

MAT Á UMHVERFISÁHRIFUM

SAMKVÆMT LÖGUM NR. 63/1993

VEGNA BYGGINGAR 132 KV HÁSPENNULÍNU FRÁ AÐVEITUSTÖÐ EYVINDARÁ VIÐ EGILSSTAÐI TIL SEYÐISFJARÐAR

NIÐURSTÖÐUR FRUMATHUGUNAR OG ÚRSKURÐUR SKIPULAGSSTJÓRA RÍKISINS

1. INNGANGUR

Með vísun til 7. greinar laga nr. 63/1993 um mat á umhverfisáhrifum, var bygging 132 kV háspennulínu frá Eyvindará við Egilsstaði til Seyðisfjarðar tilkynnt til frumathugunar hjá embætti skipulagsstjóra ríkisins, með bréfi dagsettu 4. apríl 1995.

Markmið framkvæmdarinnar: Markmið framkvæmdarinnar er að endurnýja háspennulínuna til Seyðisfjarðar og gera aukningu í raforkunotkun þar mögulega.

Framkvæmdaraðili: Rafmagnsveitur ríkisins.

Framkvæmd kynnt í frummatsskýrslu Rafmagnsveitna ríkisins: Um er að ræða byggingu 132 kV háspennulínu frá aðveitustöð í landi Eyvindarár við Egilsstaði yfir tún í landi Steinholts, um fyrirhugað skógræktarsvæði í Grásteinshlíð í landi Eyvindarár og áfram upp á Fjarðarheiði sunnan skíðasvæðis Egilsstaðabúa. Síðan norðan við útsýnisskífu á norðurbrún heiðarinnar og sveigir þar til suðausturs. Á háheiðinni tekur línan suðaustlæga stefnu og liggur sunnan Heiðarvatns að mestu í hvarfi frá þjóðvegi.

Við Efri-Staf er línan á gilsbrún Fjarðarár en sveigir til norðurs austan skíðasvæðis Seyðfirðinga. Línan er síðan í fjallsrótum norðan vegar niður undir Fjarðarselsvirkjun en fer þar suður yfir Fjarðará ofan við virkjunina og rúmum 100 m ofan við friðaðar bæjarrústir í Fjarðarseli. Þá liggur loftlínan sunnan ár og endar vestan við Ytri-Hádegisá sem eru mörk byggingarreita á gildandi aðalskipulagi Seyðisfjarðar frá mars 1978.

Háspennustrengur, 66 kV, verður lagður frá mörkum byggingarreita á gildandi aðalskipulagi að aðveitustöð Rafmagnsveitnanna. Strengurinn verður lagður á bakka Fjarðarár á svæði sem er utan fyrirhugaðra byggingarreita þannig að strengurinn verður ekki fyrir við væntanlegar bygginga- og gatnaframkvæmdir.

Háspennulínan verður byggð á tvístæðum úr tré með styrktarkrossi. Framkvæmdatími er áformaður febrúar til september 1996. Ekki er gert ráð fyrir slóðagerð nema á skógræktarsvæði vegna viðhalds línunnar.

Frumathugun: Framkvæmdin var tilkynnt til embættis skipulagsstjóra ríkisins þann 4. apríl 1995 og frummatsskýrsla lögð fram. Tilkynningin var formlega móttækin af embættinu með bréfi til Rafmagnsveitna ríkisins, dagsettu 6. apríl 1995 og hófst þá frumathugun. Framkvæmdin var auglýst opinberlega þann 19. apríl 1995 og birtist

auglýsingin í Lögbirtingablaðinu, Morgunblaðinu og í sjónvarpsfréttablaðinu á Skjánum. Frummatsskýrsla lá frammi til kynningar frá 19. apríl til 26. maí 1995 hjá embætti skipulagsstjóra ríkisins, Reykjavík, bæjarskrifstofunum Lyngási 12, Egilsstöðum og bæjarskrifstofunum Hafnargötu 44, Seyðisfirði. Ein athugasemd barst á kynningartíma. Leitað var umsagnar sjö opinberra umsagnaraðila: Náttúruverndarráðs, Skógræktar ríkisins, Rafmagnseftirlits ríkisins, bæjarstjórnar Egilsstaðabæjar, bæjarstjórnar Seyðisfjarðarkaupstaðar, hreppsnefndar Eiðahrepps og Þjóðminjasafns Íslands. Þá var að ósk Vegagerðarinnar á Reyðarfirði óskað umsagnar hennar.

Gögn lögð fram við frumathugun:

1. **Frummatsskýrsla:** 132 kV háspennulína Eyvindará - Seyðisfjörður. Mat á umhverfisáhrifum. Rafmagnsveitur ríkisins, mars 1995.

2. UMSAGNIR

Leitað var umsagnar **Náttúruverndarráðs** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 12. maí 1995. Þar segir:

„Náttúruverndarráð samþykkti á fundi sínum þann 5. maí sl. að gera ekki athugasemdir við staðsetningu háspennulínu á milli Eyvindarár og Seyðisfjarðar.“

Náttúruverndarráð sendi Rafmagnsveitum ríkisins afrit af umsögn sinni.

Leitað var umsagnar **Skógræktar ríkisins** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 25. apríl 1995. Þar kemur fram að ekki er gerð athugasemd við fyrirhugaða framkvæmd eins og henni er lýst í matsskýrslu.

Umsögnin var send Rafmagnsveitum ríkisins með símbréfi dagsettu 27. apríl 1995.

Leitað var umsagnar **Rafmagnseftirlits ríkisins**, með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 10. maí 1995. Þar er ekki gerð athugasemd við legu línunnar en lögð áhersla á eftirfarandi öryggisatriði, sem fram koma í skýrslunni, og varða skógræktar- og skíðasvæði beggja vegna heiðar:

1. Þar sem línun mun liggja yfir fyrirhugað skógræktarsvæði í Grásteinshlíð, er gert ráð fyrir hávöxnum trjám svo sem lerki, greni, alaskaösp og birki. Gæta verður þess að skilin verði eftir hæfilega breið gata án hávaxinna trjategunda, sem í framtíðinni gætu nálgast leiðara línunnar eða gera aðrar ráðstafanir, sem koma í veg fyrir slíkt. Hið sama gildir einnig um svæði Skógræktarfélag Seyðisfjarðar, þeim megin heiðar.
2. Þar sem eru skíðasvæði, verður að hafa í huga, að stög sjást illa og geta valdið stórslysum ef skíðamaður brunar á þau. Þau þarf að merkja á áberandi hátt, ef einhver eru. Þetta gildir almennt um stög frá staurum, þar sem umferð skíða- og vélsleðamanna er.
3. Þýðingarmikið er, að hæð staura sé nógu mikil, til að ekki skapist hætta við umferð skíða- og vélsleðafólks, þegar snjóalög eru mikil.“

Umsögnin var send Rafmagnsveitum ríkisins með símbréfi dagsettu, 10. maí 1995, þar sem spurt var hvort samkomulag við Héraðsskóga/landeigendur eða Skógræktarfélag Seyðisfjarðar væri frágengið og hvernig gengið verði frá viðvörunum á stögum, sbr. lið 2.

Svar **Rafmagnsveitna ríkisins** barst með bréfi, dagsettu 31.05.95, þar sem segir:

„Samkomulag er við Héraðsskóga og landeigendur Eyvindarár að undir línuna og 5 m til beggja handa verði ekki ræktuð tré sem ná hærra en 3 m áður en þau eru felld. Er þetta í samræmi við reglugerð Rafmagnseftirlits ríkisins um fjarlægð spennuhafa hluta háspennulína (sjá meðfylgjandi útdrátt). Samkvæmt samtali við Emil Emilsson, formann Skógræktarfélag Seyðisfjarðar 29. maí sl. er ekki fyrirhuguð gróðursetning utan núverandi skógræktargirðingar, en línun er fyrirhuguð 70 m neðan við girðingu.“

Stög verða eingöngu notuð í hornum. Stöðluð merking á stögum í háspennulínunum með spennu 66 kV og hærrí er sýnd á meðfylgjandi ljósmynd. Innri rörin er auðvelt að framlengja hærra upp á stögin. Við teljum að svarti liturinn tryggir það að stög verða vel sjáanleg að vetrarlagi."

Leitað var umsagnar **bæjarstjórnar Egilsstaða** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 24. maí 1995 þar sem segir:

„Bæjarstjórn Egilsstaða gerir ekki athugasemdir við framlagt frummat á umhverfisáhrifum vegna lagningar háspennulínu frá Eyvindará við Egilsstaði til Seyðisfjarðar“.

Umsögnin var send Rafmagnsveitum ríkisins með símbréfi dagsettu 26. maí 1995.

Leitað var umsagnar **bæjarstjórnar Seyðisfjarðar** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 26. maí. 1995.

Þar er vísað til greinargerðar byggingarfulltrúa, dagsettrar 26. maí 1995, um málið og staðfest er af bæjarráði f.h. bæjarstjórnar Seyðisfjarðar. Í greinargerðinni kemur fram að fjallað hefur verið ítarlega um málið í byggingarnefnd, umhverfismálaráði og heilbrigðisnefnd. Byggingarnefnd og fleiri aðilar fóru í vettvangsskoðun. Komið hefur verið á framfæri athugasemdum um línustæði í gegnum skógræktarsvæði og var því breytt lítillega. Bent er á að neysluvatn kaupstaðarins er tekið úr Fjarðará og þarf því að gæta vel að því við framkvæmdina að menga ekki yfirborðsvatn eða grunnvatn og mun heilbrigðisnefnd hafa eftirlit með framkvæmdinni hvað það varðar.

Umsögnin var send Rafmagnsveitum ríkisins með símbréfi dagsettu 31. maí 1995.

Leitað var umsagnar **hreppsnefndar Eiðahrepps** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 14. júní 1995, þar sem segir:

"Vegna fyrirhugaðrar lagningar háspennulínu frá aðveitustöð á Eyvindará að Ytri-Hádegisá í Seyðisfirði nú á þessu ári, sér hreppsnefnd Eiðahrepps ekki ástæðu til athugasemda, enda er væntanlegt línustæði að mjög litlu leyti innan hreppamarka Eiðahrepps, og samþykkir því lagningu línunnar fyrir sitt leyti."

Umsögnin var send Rafmagnsveitum ríkisins með símbréfi dagsettu 14. júní 1995.

Leitað var umsagnar **Þjóðminjasafns Íslands** með bréfi dagsettu 6. apríl 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 7. maí 1995. Þar segir:

"Í næsta nágrenni fyrirhugaðs framkvæmdasvæðis eru engar skráðar eða friðlýstar fornminjar, þekktar eða á skrár Þjóðminjasafns Íslands. Hins vegar er Aðalveitustöðin á Eyvindará nærri þekktum minjastöðum, þ.e. friðlýstum rústum á Eyvindará og bænum Miðhúsum, þar sem merkar minjar hafa fundist á síðari árum.

Í tengslum við stækkun Fjarðarselsvirkjunar á Seyðisfirði hefur Þjóðminjasafn Íslands mælt með að framkvæmdaraðilar leituðu álits á framkvæmdinni hjá Guðrúnu Kristinsdóttur forstöðumanni Safnastofnunar Austurlands á Egilsstöðum.

Þótt fornleifadeild Þjóðminjasafns hafi engar beinar athugasemdir við framkvæmdina getur hún ekki fallist á fyrirbyggjandi mat fyrr en Guðrún Kristinsdóttir hefur gefið umsögn um málið og fornleifafræðingur frá Þjóðminjasafni Íslands hefur skoðað aðstæður þar sem aðveitustöðin á Eyvindará er fyrirhuguð."

Umsögnin var send Rafmagnsveitum ríkisins, með símbréfi dagsettu 8. maí 1995. Þar er tekið fram að niðurstaða Þjóðminjasafnsins, að lokinni umræddri vettvangsskoðun, verði að hafa borist eigi síðar en 6. júní 1995 eigi að vera unnt að taka tillit til hennar í úrskurði skipulagsstjóra ríkisins.

Svar **Rafmagnsveitna ríkisins** barst með bréfi dagsettu 9. júní 1995 og þar segir:

„Í umsögninni kemur fram sá misskilningur að aðveitustöðin í landi Eyvindarár sé hluti af þeirri framkvæmd sem til umsagnar var. Aðveitustöðin var upphaflega byggð 1974 og stækkuð 1981. Í símtali við Vilhjálm Örn Vilhjálmsson fornleifafræðing, viðurkenndi hann að um þennan misskilning gæti verið að ræða. Var ákveðið að fá Guðrúnu Kristinsdóttur safnvörð hjá Safnastofnun Austurlands til að gefa umsögn um fornminjar á línustæðinu og í framhaldi af því var gögnum um línuleið komið til hennar.“

Umsögn **Safnastofnunar Austurlands** barst með bréfi dagsettu 11. júní 1995 og þar segir:

„Þann 30. maí var skoðað land Eyvindarár. Bent skal á fjárhústóft sem nefnist Grásteinssel og stórt stakt bjarg, Grástein, hvorttveggja undir Grásteinshlíð. Línan mun eiga að liggja milli tóttarinnar og steinsins og þarf að gæta þess að hvorugu verði spillt.

Á Fjarðarheiði er ekki kunnugt um neinar fornleifar sem myndu spillast við línulögnina.

Í Seyðisfirði eru bæjarrústir Fjarðarsels. Þær voru skoðaðar þann 25. nóvember 1994. Rústirnar eru friðlýstar en eru ekki í hættu vegna fyrirhugaðrar línu. Sunnan Fjarðarár upp í brekku, gegnt stöðvarhúsinu í Fjarðarseli, eru fjárhústóttir sem ekki ber að raska. Línan virðist þar liggja það mikið sunnar að tóttunum ætti ekki að vera nein hætta búin.

Uppi á sléttri flöt suður af bæjarstæðinu í Fjarðarseli eru braggastæði og a.m.k. eitt steipt skýli, líklega frá stríðsárunum. Fyrirhuguð lína liggur um þetta svæði en þar sem minjarnar eru ekki sérlega glöggar eða heillegar verður ekki gerð athugasemd þótt þær kunni að spillast."

Umsögnin var send Rafmagnsveitum ríkisins með símbréfi dagsettu 12. júní 1995 og Þjóðminjasafni Íslands með símbréfi dagsettu 13. júní 1995.

Leitað var umsagnar **Vegagerðarinnar, Reyðarfirði** með bréfi dagsettu 11. maí 1995 og barst umsögn með bréfi dagsettu 21. maí 1995. Þar segir:

„Fram kemur í skýrslunni að fyrirhuguð raflína þverar Seyðisfjarðarveg fimm sinnum Héraðsmegin í Fjarðarheiði, frá aðveitustöð við Eyvindará upp á Norðurbrún og tvisvar sinnum Seyðisfjarðarmegin.

Æskilegast er að slíkum þverunum sé haldið í lágmarki vegna hugsanlegra breytinga og hækkana á vegi og ekki síst vegna sjónmengunar og truflunar fyrir vegfarendur, sem stórar staurasamstæður nálægt vegi valda. Ekki verður séð af skýrslunni að tillit hafi verið tekið til þessara atriða við val á línustæði.

Samkvæmt framansögðu er lagt til eftirfarandi:

1. Þverunum verði fækkað um fjórar með því að færa línu Héraðsmegin suður fyrir Miðhúsaá ofan við Fardagafoss og upp á Norðurbrún, ekki síst í ljósi þess að fyrirhugað er að halda við gömlu línunni upp á Norðurbrún.
2. Gerð verði grein fyrir hæð línu og staðsetningu og gerð staurastæða, þar sem línan þverar veg."

Umsögnin var send Rafmagnsveitum ríkisins með símbréfi dagsettu 24. maí 1995. Þar var tekið fram að um verulegar athugasemdir væri að ræða og að svör Rafmagnsveitna ríkisins við þeim þyrftu að berast fyrir 1. júní 1995 eigi að taka tillit til þeirra við úrskurð skipulagsstjóra ríkisins.

Svar **Rafmagnsveitna ríkisins**, barst með bréfi dagsettu 26. maí 1995. Þar kemur fram að línuleiðin sem kynnt er hafi verið valin í samráði við fulltrúa Náttúruverndarráðs og með því tekið tillit til sjónmengunar og hættu á jarðraski sem kunni að stafa af framkvæmd við mannvirkið. Bent er á að kröfur Rafmagnseftirlits ríkisins um hæð undir leiðara yfir vegi séu 7,7 m en í hönnun línunnar verði gert ráð fyrir 8 m.

Allar umsagnir liggja frammi hjá Skipulagi ríkisins þar til kærufrestur er liðinn.

3. ATHUGASEMDIR

Athugasemd barst frá **Náttúruverndarsamtökum Austurlands**, með bréfi dagsettu 21. maí 1995 þar sem segir:

"Að línan verði tekin í 72,5 kV jarðstreng frá vegþverun Seyðisfjarðarvegar við Lönguhlíð að aðveitustöð við Eyvindará.

Fyrirséð er að umrædd lína verður rekin á 66 kV spennu í náninni framtíð og getur á þeirri spennu flutt 35 til 40 megawött af raforku. Telja verður ólíklegt að það anní ekki flutningsþörf til Seyðisfjarðar í náninni framtíð. Hvorki á Seyðisfirði né við Eyvindará verða reistir 132 kV inngangar fyrir línuna að sinni. Það er því vel raunhæft að leggja 72,5 kV jarðstreng umrædda leið sem er um 1500 metrar og er þá viðeigandi að plægja strenginn í kant nýs vegar sem fyrirhugaður er til Seyðisfjarðar.

Við teljum það mjög óskynsamlegt að línan fari alla leið í tengivirkni þar sem nálægð við Egilsstaðabæ er mikil og með vaxandi byggð þrengja slík mannvirki að, eru til lýta og taka allt of mikið land undir sig. Landið neðan Lönguhlíðar er einnig fyrirhugað skógræktarland og er mjög bagalegt að þurfa að kljúfa það með línulögn, svo ekki sé minnst á það línukraðak sem nú þegar er á þessu svæði og flestum til ama. Kostnaður við lagningu 72,5 kV strengs umrædda leið er óverulegur ef nokkur og hindrar því ekki þessa breytingu að okkar mati."

Athugasemdin var send Rafmagnsveitum ríkisins með símbrefi dagsettu 29. maí 1995 og óskað afstöðu til tillögunnar um jarðstreng sem fyrst.

Svar **Rafmagnsveitna ríkisins** barst með bréfi dagsettu 12. júní 1995 og segir þar:

„Vegna athugasemda Náttúruverndarsamtaka Austurlands (NA) dags. 21.05.1995 vilja Rafmagnsveitur ríkisins að fram komi, að þær hafa einnig athugað þann kost að leggja 66 (72,5) kV jarðstreng frá aðveitustöð Eyvindará að vegþverun Seyðisfjarðarveggar við Lönguhlíð í stað þes að byggja línu og telja að sá kostur komi fyllilega til greina. Þó ber að hafa í huga, að kostnaður við lagningu strengs verður hærri en við byggingu línu á umræddum kafla eða rúmlega 19 Mkr. í stað um 10 Mkr.

Varðandi flutningsgetu línu sem rekin er á 66 kV spennu og endingu þeirrar útfærslu stangast fullyrðingar NA á við það sem fram kemur í skýrslu Rafmagnsveitnanna frá febrúar 1995 um mat á umhverfisáhrifum 132 kV háspennulínu Eyvindará - Seyðisfjörður. Í skýrslunni kemur fram að flutningsgetan verði 25-30 MW en í bréfi NA að hún verði 35-40 MW. Það skal viðurkennt að viðmiðun Rafmagnsveitnanna og krafa um gæði vörunnar raforku er nokkuð ströng þannig að með tilslökun á kröfum er ekki ólíklegt að flytja megi liðlega 30 MW. Rafmagnsveiturnar geta hins vegar ekki fallist á það, að flutningsgetan verði 35-40 MW og hafna þeirri fullyrðingu enda ekki byggða á fræðilegum athugunum sambærilegum þeim sem Rafmagnsveiturnar hafa framkvæmt. Núverandi toppálag á Seyðisfirði er um 6 MW og ef samið verður við Sr-Mjöl um sölu á ótryggðri orku fer hámarksálag í um 20 MW. Hversu lengi rekstur á 66 kV gengur er háð þróun álags á Seyðisfirði en í áætlunum Rafmagnsveitnanna er gert ráð fyrir að rekstur á 66 kV verði a.m.k. í 20 ár.

Á síðari árum hafa Rafmagnsveiturnar byggt ýmsar nýjar 66 kV stofnlínur sem standa eiga í 40-50 ár þannig að hægt sé að spennuhækka þær í 132 kV með tiltölulega litlum viðbótarkostnaði, en stofnkostnaður í upphafi er um 10% meiri fyrir vikið.

Vegna fyrirhugaðrar línubyggingar frá aðveitustöð Eyvindará upp fyrir vegþverun í Lönguhlíð vilja Rafmagnsveitur ríkisins taka eftirfarandi fram:

1. Línan fer á þessum kafla í gegnum samningsbundið nytjaskógasvæði í landi Eyvindarár sem að hluta til er búið að gróðursetja í. Samkomulag hefur náðst við Héraðsskóga og landeigendur um framkvæmdina og bætur vegna hennar. Samráð verður haft um gerð slóða vegna framkvæmdarinnar og viðhalds línunnar seinna meir. Ekki er séð að línan truflí á neinn hátt eðlilega nýtingu skógarins beggja vegna og vísast til umsagnar Skógræktar ríkisins. Fyrir landeigendur er heppilegra að línan verði byggð áður en haldið verður áfram með gróðursetningu.
2. Samkomulag er um línulögn á þessum kafla við hagsmunaaðila, þ.e. Egilsstaðabæ, landeigendur Eyvindarár og Steinhólts og Héraðsskóga.

Ef til spennuhækkunar í 132 kV kemur verður kostnaður mun meiri ef lagður verður 66 kV jarðstrengur umrædda leið sér í lagi ef lagður verður síðar 132 kV jarðstrengur sem áætlað er að kosti rúmar 40 M.kr. á móti umræddum 10 M.kr. við byggingu línu. Ljóst er því, að mun hagstæðara er fyrir Rafmagnsveitur ríkisins að byggja strax 132 kV línu á umræddum kafla út frá aðveitustöð Eyvindarár heldur en að leggja jarðstreng á þessari leið.

Í ljósi ofanritaðs mæla Rafmagnsveitur ríkisins eindregið gegn því að lagður verði strengur frá aðveitustöð Eyvindará upp fyrir vegþverun í Lönguhlíð. Á næstunni munu Rafmagnsveiturnar rannsaka betur aðstæður til strenglagningar og ef í ljós kemur að kostnaður við strenglögn reynist verulega lægri en að ofan er áætlað munu Rafmagnsveiturnar hins vegar mæla með því að lagður verði 66 kV strengur á umræddum kafla."

4. NIÐURSTÖÐUR FRUMATHUGUNAR

Umhverfisáhrif

Rafmagnsveitur ríkisins lýsa umhverfisáhrifum í matsskýrslunni þar sem eftirfarandi kemur fram:

Næst aðveitustöðinni við Eyvindará, á um 350 m kafla, fer línan yfir ræktað tún í landi Steinholts og skerðist nýting þess lítillega. Í Grásteinshlíð liggur línan um nytjaskógrækt á vegum Héraðsskóga og hefur í för með sér að um 20 m breitt belti nýtist ekki til nytjaskógræktar. Ofan þessa svæðis liggur línan um gróið land nærri vegi og stutt að fara að staurastæðum. Línan er höfð norðan við útsýnispall og útsýnisskífu á norðurbrún Fjarðarheiðar vegna útsýnis til suðurs inn Fljótsdal að Snæfelli. Á Fjarðarheiði frá Norðurbrún að Efri-Staf liggur línan um lítt gróið land sunnan Heiðarvatns. Þar er hún minna áberandi frá Þjóðvegi, reynt að fara um snjólétt svæði til að draga úr hættum vegna umferðar vélsleða og skíðafólks og utan framkvæmdasvæðis samkvæmt frumdrögum að virkjun Fjarðará. Frá Efri-Staf liggur línán nálægt vegi og því eru stuttar aðkomuleiðir að staurastæðum. Ekki verður lögð slóð eftir línustæðinu nema á skógræktarsvæðinu í Grásteinshlíð og áætlað er að staurareising fari fram að vetrarlagi þannig að landskemmdir verði sem minnstar.

Náttúruverndarráð gerir ekki athugasemdir við legu línunnar.

Skógrækt ríkisins gerir ekki athugasemd við legu línunnar.

Rafmagnseftirlit ríkisins gerir ekki athugasemd við legu línunnar en leggur áherslu á öryggisatriði sem fram koma í skýrslunni og varða skógræktar- og skíðasvæði beggja vegna heiðar.

Skipulagsstjóri tekur undir ábendingar Rafmagnseftirlitsins.

Bæjarstjórn Egilsstaða gerir ekki athugasemd við lagningu línunnar.

Bæjarstjórn Seyðisfjarðar hefur á undirbúningsstigi komið athugasemdum á framfæri við Rafmagnsveitur ríkisins og er samþykkt legu línunnar.

Hreppsnefnd Eiðahrepps gerir ekki athugasemd við legu línunnar.

Þjóðminjasafn Íslands bendir á að nærri aðveitustöðinni í landi Eyvindará, eru þekktir minjastaðir, þ.e. friðlýstar rústir á Eyvindará og á bænum Miðhúsum þar sem merkar minjar hafi fundist á undanförunum árum. Guðrún Kristinsdóttir fornleifafraeðingur, Safnastofnun Austurlands, hefur skoðað áhrifasvæði framkvæmdarinnar og bendir á að gæta þarf þess að 1) hrófla ekki við tóttum Grásteinssels eða Grásteini í landi Eyvindará, 2) að raska ekki fjárhústótt sem er gegnt stöðvarhúsi Fjarðarselsvirkjunar. Minjar frá stríðsárunum, suður af bæjarstæðinu í Fjarðarseli, eru á svæði sem línán fer um en ekki er talin ástæða til athugasemda þó eitthvað þurfi að hrófla við þeim.

Skipulagsstjóri leggur áherslu á að framangreindum fornleifum verði ekki raskað og minnir á þjóðminjalög, um skyldur framkvæmdaraðila, ef fornleifar finnast á svæðinu.

Vegagerðin Reyðarfirði bendir á að æskilegast sé að halda þverunum yfir veg í lágmarki vegna hugsanlegra breytinga og hækkana á vegi og ekki síst vegna sjónmengunar og truflunar fyrir vegfarendur, sem stórar staurasamstæður nálægt vegi geta valdið. Lagt er til að þverunum verði fækkað um fjórar með því að færa línu Héraðsmegin suður fyrir Miðhúsaá ofan við Fardagafoss og upp á Norðurbrún, ekki síst í ljósi þess að fyrirhugað er að halda við gömlu línunni upp á Norðurbrún.

Skipulagsstjóri tekur undir það sjónarmið að stórar staurasamstæður nálægt vegi geti valdið vegfarendum truflun og af þeim stafi sjónmengun. Þar sem ekki hafa komið aðrar athugasemdir við legu línunnar á umræddu svæði, heldur lögð áhersla á að hún sé lögð þar sem hún truflar sem minnst útsýni til suðurs inn Fljótsdal að Snæfelli, er ekki fallist á að fara með línuna suður fyrir Miðhúsaá. Hins vegar er tekið undir mikilvægi þess að Rafmagnsveitur ríkisins hafi fullt samráð við Vegagerðina um staðsetningu staura, til að tryggja umferðaröryggi og með tilliti til hugsanlegra breytinga á veginum.

Náttúruverndarsamtök Austurlands telja óæskilegt að línar fari alla leið í tengivirki Eyvindará vegna nálægðar við Egilsstaðabæ og með vaxandi byggð þrengi slík mannvirki að, séu til lýta og leggi of mikið land undir sig. Bent er á að landið neðan Lönguhlíðar sé einnig fyrirhugað skógræktarland og að bagalegt sé að þurfa að kljúfa það með línulögn og fjölga línunum á þessu svæði. Því skuli leggja jarðstreng frá vegþverun neðan Lönguhlíðar að aðveitustöð Eyvindará.

Skipulagsstjóri ríkisins telur eðlilegt að kannaðir verði nánar möguleikar á lagningu jarðstrengs í stað loftlínu umrædda leið og að strengur verði lagður í stað háspennulínu ef að í ljós kemur að kostnaður reynist verulega lægri en nú er áætlað. Ekki er fallist á að Rafmagnsveitum ríkisins verði gert skylt að leggja 66 kV jarðstreng í stað loftlínu að svo stöddu. Þessi niðurstaða byggir á eftirfarandi sbr. bréf Rafmagnsveitna ríkisins, dagsett 12. júní 1995:

1. Línar fer um svæði sem er samningsbundið nytjaskógasvæði í landi Eyvindará og ekki verður séð að hún takmarki áformaða nýtingu landsins nema að litlu leyti.
2. Samkomulag er um línulögnina við hagsmunaaðila, þ.e. Egilsstaðabæ, landeigendur Eyvindará og Steinholts og Héraðsskóga.
3. Verulegur kostnaðarauki fylgir lagningu 66 kV jarðstrengs, að mati Rafmagnsveitna ríkisins.
4. Rafmagnsveitur ríkisins munu kanna betur aðstæður til strenglagningar og mæla

5. SKIPULAG

Ganga þarf frá skipulagsupprætti af fyrirhugaðri framkvæmd og er lagt til að það sé gert samkvæmt 2. málsgrein 5. greinar skipulagslaga, nr. 19/1964.

6. ÚRSKURÐARORÐ

Með vísun til 8. greinar laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 63/1993 hefur skipulagsstjóri ríkisins yfirfarið gögn þau sem fram voru lögð af hálfu framkvæmdaraðila við tilkynningu, ásamt umsögnum, athugasemd og svörum Rafmagnsveitna ríkisins við þeim.

Fallist er á fyrirhugaða framkvæmd svo sem henni er lýst í frummatsskýrslu Rafmagnsveitna ríkisins, með þeim skilyrðum að:

1. Tekið verði fullt tillit til ábendinga Rafmagnseftirlits ríkisins er varða trjárækt undir og við línuna, um merkingu staga frá staurum og hæð línu vegna slyshættu.
2. Ekki verði hróflað við tóttum Grásteinsseis eða Grásteini. Einnig skal þess gætt að raska ekki fjárhústótt gegnt stöðvarhúsi Fjarðarselsvirkjunar.
3. Samráð verði við Vegagerðina um hæð línunnar og staðsetningu staura við vegþveranir.
4. Kannaðar verði strax betur aðstæður til lagningar 66 kV jarðstrengs frá aðveitustöð Eyvindará, upp fyrir vegþverun Seyðisfjarðarvegar við Lönguhlíð og jarðstrengur lagður í stað loftlínu teljist það ásættanlegt af hálfu Rafmagnsveitna ríkisins og eigenda eða umráðaaðila lands sem strengurinn færi um.

Óheimilt er að hefja framkvæmdir fyrr en ofangreindum skilyrðum nr. 3 og 4 hefur verið fullnægt og skipulagsstjóra gerð grein fyrir niðurstöðum þeirra.

Minnt er á skyldu framkvæmdaaðila samkvæmt þjóðminjalögum ef fornleifar finnast við framkvæmdina.

7. KÆRUFRESTUR

Úrskurð þennan má kæra til umhverfisráðherra og rennur kærufrestur út þann 20. júlí 1995.

Reykjavík 15. júní 1995.

Stefán Thors

Halldóra Hreggviðsdóttir